

FIȘA DISCIPLINEI

Introducere în metodologia și etica cercetării științifice

Anul universitar 2025-2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj Napoca
1.2. Facultatea	Istorie și Filosofie
1.3. Departamentul	Istorie și Arheologie
1.4. Domeniul de studii	Istorie
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Istorie
1.7. Forma de învățământ	Învățământ la distanță

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Introducere în metodologia și etica cercetării științifice				Codul disciplinei	HLR1204	
2.2. Titularul activităților de curs – Coordonatorul de disciplină				Conf. Dr. Vlad Popovici				
2.3. Titularul activităților de seminar / laborator / proiect – tutorele				-				
2.4. Anul de studiu	I	2.5. Semestrul	2	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	Conținut	Felul disciplinei DF
							Obligativitate	Obligatorie / opțională DOB

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână – forma cu frecvență	2	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	0
3.4. Total ore pe semestru – forma Învățământ la distanță	100	din care: 3.5. SI:	86	3.6. AT (4) + TC (10) + AA (0)	14
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
3.5.1. Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					20
3.5.2. Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					20
3.5.3. Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					40
3.5.4. Tutoriat (consiliere profesională)					2
3.5.5. Examinări					2
3.5.6. Alte activități					2
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)	86				
3.8. Total ore pe	100				

semestru (număr ECTS x 25 de ore)	
3.9. Numărul de credite	4

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Nu este cazul
4.2. de competențe	Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Platforma MsTeams a UBB; Suport prezentare video
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului/ proiectului	-

6. Competențe

6.1 Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	- capacitatea de a plasa Istoria în contextul general al disciplinelor științifice - cunoașterea cadrului instituțional al cercetării istorice contemporane și a condiției cercetătorului; - înțelegerea importanței inovației în știință la modul general și în cercetarea istorică în particular - cunoașterea regulilor generale ale referențierii informației științifice - capacitatea de cercetare și redactare a lucrărilor științifice (prezentare la conferință, recenzie, studiu de specialitate) în domeniul istoriei.
Competențe transversale	- identificarea și selecția critică a informației din surse primare și secundare; - dezvoltarea obișnuinței dezbaterii argumentate și a construcției logice a discursului oral și scris.

6.2 Rezultatele învățării

Cunoștințe	- Studentul cunoaște poziția Istoriei în taxonomia generală a disciplinelor științifice și este familiarizat cu principalele dezbateri privind statutul său epistemologic. - Studentul cunoaște structura și funcționarea cadrului instituțional al cercetării istorice contemporane (institute, arhive, publicații) și condiția etică și profesională a cercetătorului. - Studentul înțelege importanța inovației metodologice și tematice în știință la modul general și în cercetarea istorică în particular (ex: istoria digitală, noile teorii). - Studentul cunoaște și recunoaște regulile generale de referențiere (citare, note de subsol, bibliografie) și standardele de integritate academică necesare în comunicarea științifică. - Studentul cunoaște formatul, structura și cerințele specifice pentru diferite tipuri de lucrări științifice (prezentare la conferință, recenzie, studiu de specialitate/articol).
------------	--

<i>Aptitudini</i>	• Studentul este capabil să formuleze o problemă de cercetare validă și să aleagă o metodologie adecvată, plasând-o în contextul general al disciplinelor conexe (sociologie, antropologie etc.). • Studentul este capabil să identifice, să selecteze și să utilizeze resursele oferite de cadrul instituțional (arhive, biblioteci digitale, baze de date) pentru a-și susține cercetarea. • Studentul este capabil să aplice noile cunoștințe despre inovație pentru a propune abordări și instrumente moderne în analiza și interpretarea surselor istorice. • Studentul este capabil să utilizeze în mod independent și riguros regulile de referențiere pentru a construi un aparat critic ireproșabil în orice tip de lucrare academică. • Studentul este capabil să redacteze și să structureze lucrări științifice (recenzii, comunicări, studii) respectând cerințele de rigoare, coerență și obiectivitate specifice domeniului Istorie.
<i>Responsabilități și autonomie</i>	• Studentul va putea realiza o alegere documentată și informată a metodologiei pe care o va folosi în cercetarea dedicată lucrării de licență, asigurând o abordare științifică matură a temei. • Studentul va putea asuma responsabilitatea respectării eticii cercetării și a standardelor de integritate academică în toate etapele activității sale științifice. • Studentul va putea manifesta o atitudine proactivă și deschisă față de asimilarea noilor cunoștințe și metode (inovație), fiind conștient de necesitatea dezvoltării profesionale continue. • Studentul va putea utiliza cunoștințele de referențiere și structurare a argumentelor nu doar în sfera cercetării istorice, ci și în alte activități profesionale care necesită documentare riguroasă și comunicare clară. • Studentul va putea prezenta și susține public propria cercetare, asumându-și responsabilitatea calității științifice a informațiilor și argumentelor prezentate

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

<i>7.1. Obiectivul general al disciplinei</i>	<i>Dobândirea competențelor de bază în domeniul metodologiei cercetării istorice</i>
<i>7.2. Obiectivele specifice</i>	• Înțelegerea și raportarea corectă la principiile metodologice ale cercetării științifice; • Dezvoltarea capacității de analiză critică a surselor și literaturii secundare; • Înțelegerea limitelor cercetării, atât a celor generate de surse, cât și a celor generate de contextul istoriografic și stadiul cunoașterii; • Îmbunătățirea abilităților de comunicare (scrisă și orală), interpretare, analiză, evaluare și autoevaluare. • Deprinderea principiilor și practicilor de bază ale eticii și integrității academice

8. Conținuturi

8.1. AI, SI	Metode de predare	Observații
Ce este știința?	Prelegere cu suport PowerPoint. Conversația euristică	10%
Criteriile științificității.	Prelegere cu suport PowerPoint. Conversația euristică	10%
Istoria ca știință	Prelegere cu suport PowerPoint. Conversația euristică	8%

Sursele cercetării istorice	<i>Prelegere cu suport PowerPoint. Conversația euristică</i>	14%
Cum alegem un subiect / temă de cercetare?	<i>Prelegere cu suport PowerPoint. Conversația euristică</i>	14%
Documentarea.	<i>Prelegere cu suport PowerPoint. Conversația euristică</i>	11%
Metodologia extragerii și referențierii informației	<i>Prelegere cu suport PowerPoint. Conversația euristică</i>	11%
Structura unui studiu istoric	<i>Prelegere cu suport PowerPoint. Conversația euristică</i>	22%

Bibliografie:

Suport de curs

Vlad Popovici, Introducere în metodologia și etica cercetării științifice, UBB, 2025.

Lucrări de bază (de lecturat cel puțin două dintre ele: una în română și una într-o limbă străină)

Umberto Eco, Cum se face o teză de licență. Disciplinele umaniste, Constanța, Pontica, 2000.

Ioan Dumitrache, Horia Iovu, Manual de autorat științific, 2011, e-book.

<http://www.ecs-univ.ro/UserFiles/File/Manual%20de%20autorat%20stiintific%2026.09.2011.pdf>

William Kelleher Storey, Writing history. A Guide for students, New York, Oxford University Press, 2009.

John Lukacs, A Student's Guide to the Study of History, ISI Books, Wilmington, Delaware, 2000.

Ron Iphofen, Handbook of Research Ethics and Scientific Integrity, Springer, 2020

Lucrări speciale

Șerban C. Andronescu, Tehnica scrierii academice, București, Editura Fundației „România de Măine”, 1997.

David Blakesley, Jeffrey L. Hoogeveen, Writing. A Manual for the Digital Age, 2nd ed., Wadsworth, 2012, electronic edition

Tracy Bowell, Gary Kemp, Critical Thinking. A Concise Guide, Routledge, London – New York 2002.

Meg Gorzyczi, Linda Elder, Richard Paul, Historical Thinking. Bringing Critical Thinking Explicitly into the Heart of Historical Study (https://www.criticalthinking.org/store/get_file.php?inventories_id=463&inventories_files_id=364)

Constantin Oprean (coord.), Tehnici și metode ale cunoașterii științifice, Sibiu, Editura Universității „Lucian Blaga”, 2006.

Aurel Pisochi, Aurel Ardelean, Introducere în metodologia cercetării științifice. Curs de inițiere, Arad, 2005.

Ilie Rad, Cum se scrie un text științific în domeniul disciplinelor umaniste: principii și norme pentru redactarea unor lucrări științifice, Cluj-Napoca, Accent, 2008.

Mihaela Șt. Rădulescu, Metodologia cercetării științifice: elaborarea lucrărilor de licență, masterat, doctorat, București, Editura Didactică și Pedagogică, 2006.

Jerzy Topolski, Metodologia istoriei, București, 1987.

Gabrielle Griffin, Balancing Agendas: Social Sciences and Humanities in Europe, Arts and Humanities in Higher Education, 5 (2006): 229-41

Jan Parker, Future Priorities of the Humanities in Europe: What Have the Humanities to Offer 21st Century

Europe? in Arts and Humanities in Higher Education 6 (2007): 123-129

Estelle M. Philips&Derek S. Pugh, How to Get a PhD. A Handbook for Students and Their Supervisors, editia a 4-a, Open University Press, 2005

Maria Crăciun, The Conference Culture in Colloquia. Journal of Central European History, vol. XII, nr. 1-2 (2005): 189-97

Matthew K. Gold (ed.), Debates in the Digital Humanities, Minneapolis - London: University of Minnesota Press, 2012

Site-uri de internet și ghiduri video cu referințe bibliografice și explicații

How to choose your dissertation topic: <https://online.essex.ac.uk/blog/choose-dissertation-topic/>

How to choose a thesis topic (Dr. Chris Tisdell): <https://www.youtube.com/watch?v=v71302KBsyc>

Finding a thesis topic (Rick Kool): <https://www.youtube.com/watch?v=TjdV1SO9aVo> (pentru domeniul științelor naturii, însă aplicabil în mare măsură și științelor umaniste și sociale)

Cambridge University virtual classroom, Faculty of History, What are Historical Sources? <https://www.hist.cam.ac.uk/prospective-undergrads/virtual-classroom/historical-sources-what> (și paginile următoare de pe link-urile aferente)

Historical sources – overview: <https://www.youtube.com/watch?v=-C129XLpTbo>

Chicago Manual of Style: https://www.chicagomanualofstyle.org/tools_citationguide.html

Chicago Manual of Style: <https://www.youtube.com/watch?v=WPKleOHG6i0>

Critical thinking – Fundamentals: Introduction to Critical Thinking: <https://www.youtube.com/watch?v=Cum3k-Wglfw>

Critical Thinking (Stanford Encyclopaedia of Philosophy): <https://plato.stanford.edu/entries/critical-thinking/>

Ghid împotriva plagiatului (lb. română): https://hiphi.ubbcluj.ro/Public/File/diverse/2022/Plagiat_DSIIIC_ro.pdf

Ipoteza de cercetare: https://web.archive.org/web/20211206144028/https://www.soas.ac.uk/cedep-demos/000_P506_RM_3736-Demo/unit1/page_25.htm

Plagiatul accidental: https://web.cn.edu/kwheeler/documents/Accidental_Plagiarism.pdf

Plagiatul accidental: <https://www.youtube.com/watch?v=TcbTz2D3-ZY>

Resurse bibliografice și arhivistice online

Anuarul Istoriografic al României și Bibliografia Istorică a României, <https://www.bcuculj.ro/ro/anuarul-istoriografic-al-romaniei>

Arcanum: <https://www.arcanum.hu/en/>

Arhivele Naționale ale României (portal): <https://descopera.arhivelenationale.ro>

Arhivele Naționale ale României (website): <https://arhivelenationale.ro/site/>

D-Space BCU Cluj - <http://dspace.bcucluj.ro/>

Digibuc - <http://www.digibuc.ro>

Europeana: <https://www.europeana.eu/portal/ro>

8.2. AT	Metode de predare-învățare	Observații
Ce este știința? Criteriile științificității. Istoria ca știință	Prelegere cu suport PowerPoint. Conversația	

	euristică	
Bibliografie: Suport de curs Vlad Popovici, <i>Introducere în metodologia și etica cercetării științifice</i> , UBB, 2025.		
Bibliografie Umberto Eco, <i>Cum se face o teză de licență. Disciplinele umaniste</i> , Constanța, Pontica, 2000. Ioan Dumitrache, Horia Iovu, <i>Manual de autorat științific</i> , 2011, e-book. http://www.ecs-univ.ro/UserFiles/File/Manual%20de%20autorat%20stiintific%2026.09.2011.pdf William Kelleher Storey, <i>Writing history. A Guide for students</i> , New York, Oxford University Press, 2009. John Lukacs, <i>A Student's Guide to the Study of History</i> , ISI Books, Wilmington, Delaware, 2000. Ron Iphofen, <i>Handbook of Research Ethics and Scientific Integrity</i> , Springer, 2020		
8.3. TC	<i>Metode de transmitere a informației</i>	<i>Observații</i>
Sursele cercetării istorice. Cum alegem un subiect / temă de cercetare?	<i>Prelegere cu suport PowerPoint. Conversația euristică. Rezolvare temă la termen, prin platforma MS Teams</i>	
Documentarea. Metodologia extragerii și referențierii informației	<i>Prelegere cu suport PowerPoint. Conversația euristică. Rezolvare temă la termen, prin platforma MS Teams</i>	
Structura unui studiu istoric	<i>Prelegere cu suport PowerPoint. Conversația euristică. Rezolvare temă la termen, prin platforma MS Teams</i>	
Bibliografie: Suport de curs Vlad Popovici, <i>Introducere în metodologia și etica cercetării științifice</i> , UBB, 2025.		
Lucrări speciale Șerban C. Andronescu, <i>Tehnica scrierii academice</i> , București, Editura Fundației „România de Măine”, 1997. David Blakesley, Jeffrey L. Hoogeveen, <i>Writing. A Manual for the Digital Age</i> , 2nd ed., Wadsworth, 2012, electronic edition Tracy Bowell, Gary Kemp, <i>Critical Thinking. A Concise Guide</i> , Routledge, London – New York 2002. Meg Gorzyczi, Linda Elder, Richard Paul, <i>Historical Thinking. Bringing Critical Thinking Explicitly into the Heart of Historical Study</i> (https://www.criticalthinking.org/store/get_file.php?inventories_id=463&inventories_files_id=364) Constantin Oprean (coord.), <i>Tehnici și metode ale cunoașterii științifice</i> , Sibiu, Editura Universității „Lucian Blaga”, 2006. Aurel Pisochi, Aurel Ardelean, <i>Introducere în metodologia cercetării științifice. Curs de inițiere</i> , Arad, 2005. Ilie Rad, <i>Cum se scrie un text științific în domeniul disciplinelor umaniste: principii și norme pentru redactarea unor lucrări științifice</i> , Cluj-Napoca, Accent, 2008. Mihaela Șt. Rădulescu, <i>Metodologia cercetării științifice: elaborarea lucrărilor de licență, masterat, doctorat</i> , București, Editura Didactică și Pedagogică, 2006. Jerzy Topolski, <i>Metodologia istoriei</i> , București, 1987.		

Gabrielle Griffin, *Balancing Agendas: Social Sciences and Humanities in Europe, Arts and Humanities in Higher Education*, 5 (2006): 229-41

Jan Parker, *Future Priorities of the Humanities in Europe: What Have the Humanities to Offer 21st Century Europe?* in *Arts and Humanities in Higher Education* 6 (2007): 123-129

Estelle M. Philips & Derek S. Pugh, *How to Get a PhD. A Handbook for Students and Their Supervisors*, editia a 4-a, Open University Press, 2005

Maria Crăciun, *The Conference Culture in Colloquia. Journal of Central European History*, vol. XII, nr. 1-2 (2005): 189-97

Matthew K. Gold (ed.), *Debates in the Digital Humanities*, Minneapolis - London: University of Minnesota Press, 2012

Site-uri de internet și ghiduri video cu referințe bibliografice și explicații

How to choose your dissertation topic: <https://online.essex.ac.uk/blog/choose-dissertation-topic/>

How to choose a thesis topic (Dr. Chris Tisdell): <https://www.youtube.com/watch?v=v71302KBsyc>

Finding a thesis topic (Rick Kool): <https://www.youtube.com/watch?v=TjdV1SO9aVo> (pentru domeniul științelor naturii, însă aplicabil în mare măsură și științelor umaniste și sociale)

Cambridge University virtual classroom, Faculty of History, What are Historical Sources?
<https://www.hist.cam.ac.uk/prospective-undergrads/virtual-classroom/historical-sources-what> (și paginile următoare de pe link-urile aferente)

Historical sources – overview: <https://www.youtube.com/watch?v=-C129XLpTbo>

Chicago Manual of Style: https://www.chicagomanualofstyle.org/tools_citationguide.html

Chicago Manual of Style: <https://www.youtube.com/watch?v=WPKleOHG6i0>

Critical thinking – Fundamentals: Introduction to Critical Thinking: <https://www.youtube.com/watch?v=Cum3k-Wglfw>

Critical Thinking (Stanford Encyclopaedia of Philosophy): <https://plato.stanford.edu/entries/critical-thinking/>

Ghid împotriva plagiatului (lb. română): https://hiphi.ubbcluj.ro/Public/File/diverse/2022/Plagiat_DSIIIC_ro.pdf

Ipoteza de cercetare: https://web.archive.org/web/20211206144028/https://www.soas.ac.uk/cedep-demos/000_P506_RM_3736-Demo/unit1/page_25.htm

Plagiatul accidental: https://web.cn.edu/kwheeler/documents/Accidental_Plagiarism.pdf

Plagiatul accidental: <https://www.youtube.com/watch?v=TcbTz2D3-ZY>

Resurse bibliografice și arhivistice online

Anuarul Istoriografic al României și Bibliografia Istorică a României, <https://www.bcuculuj.ro/ro/anuarul-istoriografic-al-romaniei>

Arcanum: <https://www.arcanum.hu/en/>

Arhivele Naționale ale României (portal): <https://descopera.arhivelenationale.ro>

Arhivele Naționale ale României (website): <https://arhivelenationale.ro/site/>

D-Space BCU Cluj - <http://dspace.bcucluj.ro/>

Digibuc - <http://www.digibuc.ro>

Europeana: https://www.europeana.eu/portal/ro		
8.4. AA	Metode de predare-învățare	Observații
Bibliografie:		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunităților epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Cursul urmărește să ofere studenților un cadru adecvat pentru înțelegerea și viitoarea aprofundare a chestiunilor legate de metodologia cercetării istorice, atât la nivelul dezbaterii, cât și aplicativ. Este focalizat pe familiarizarea studenților cu toate tipurile de surse istorice (tradiționale și digitale/digitizate) și cu un spectru metodologic cât mai amplu, care constituie baza pentru redactarea viitoarei lucrări de licență și a oricăror activități de cercetare asociate.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1. Criterii de evaluare	10.2. Metode de evaluare	10.3. Pondere din nota finală
10.4. AI, SI	Realizarea unui portofoliu de exerciții metodologice pe perioada desfășurării cursului	Evaluare portofoliu	50%
10.5. TC / AA	Examen scris din materia de curs	Examen scris	50%

10.6. Standard minim de performanță

Media ponderată a notelor trebuie să fie minim 5, însă fiecare notă în parte trebuie să fie, la rândul său, cel puțin 5.

11. Etichete ODT (Obiective de Dezvoltare Durabilă)

Nu se aplică

Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "Nu se aplică."